

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Proxectos Avanzados		Código	630519005
Titulación	Mestrado Universitario en Arquitectura			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	9
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Casares Gallego, Amparo	Correo electrónico	amparo.casares@udc.es	
Profesorado	Casares Gallego, Amparo Fernández-Albalat Ruiz, Andrés	Correo electrónico	amparo.casares@udc.es andres.fernandez-albalat@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A materia PROXECTOS AVANZADOS DE ARQUITECTURA ten un enfoque eminentemente práctico, analítico e profesional. Consistirá na análise e elaboración colaborativa de proxectos complexos, en canto á súa escala, función, condicións de uso, materiais empregados e novas tecnoloxías. Os proxectos serán elixidos para cada Curso Académico a partir de convocatorias reais de concursos de arquitectura, en consonancia cos temas propostos polos diversos Obradoiros do TFM, de maneira que os alumnos poidan enfrentarse ao Proxecto cunha maior solvencia técnica e proyectual. Contarase coa participación de arquitectos que explicarán as súas propias obras, e con visitas a aquelas que se consideren más accesibles e adecuadas.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A5	Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvimento de proxectos básicos e de execución, esbozos e antiproxectos. (T)
A6	Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvimento de proxectos urbanos. (T)
A7	Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvimento de dirección de obras. (T)
A8	Aptitude para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos. (T)
A9	Aptitude para intervir en conservar, restaurar e rehabilitar o patrimonio construído. (T)
A10	Aptitude para exercer a crítica arquitectónica.
A12	Elaboración, presentación e defensa, una vez obtidos todos os créditos de grao e mestrado, dun exercicio orixinal realizado individualmente, ante un tribunal universitario no que deberá incluirse polo menos un profesional de recoñecido prestixio proposto polas organizacións profesionais. O exercicio consistirá nun proxecto integral de arquitectura de natureza profesional no que se sinteticen todas as competencias adquiridas na carreira, desenvolvido ate o punto de demostrar suficiencia para determinar a completa execución das obras de edificación sobre as que verse, con cumprimento da regulamentación técnica e administrativa aplicable (T)
B1	Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B2	Posuir e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B3	Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en entornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B4	Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B5	Que os estudiantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades
B6	Coñecer os métodos de investigación e preparación de proxectos de construcción.
B7	Crear proxectos arquitectónicos que satisfagan á súa vez as esixencias estéticas e as técnicas e os requisitos dos seus usuarios, respectando os límites impostos polos factores orzamentarios e a normativa sobre construcción.

B8	Comprender a profesión de arquitecto e a súa función na sociedade, en particular, elaborando proxectos que teñan en conta os factores sociais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse Mixto
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Aplicar a contornas novas ou pouco coñecidos, dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares), os conceptos, principios, teorías ou modelos relacionados co área do proxecto arquitectónico.		AM5	BM1 CM1
		AM6	BM2 CM3
		AM7	BM3 CM4
		AM8	BM4 CM5
		AM9	BM5 CM6
		BM6	CM7
		BM7	CM8
AM8	BM8		
Ao finalizar a asignatura o alumnado haberá de ter acadada as seguintes aptitudes:		AM5	BM1 CM1
- Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos básicos e de execución, esbozos e anteproxectos.		AM6	BM2 CM3
- Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvemento de proxectos urbanos.		AM7	BM3 CM4
- Aptitude para a concepción, a práctica e desenvolvemento de dirección de obras.		AM8	BM4 CM5
- Aptitude para elaborar programas funcionais de edificios e espazos urbanos.		AM9	BM5 CM6
- Aptitude para intervir en conservar, restaurar e rehabilitar o patrimonio construído.		AM10	BM6 CM7
- Aptitude para exercer a crítica arquitectónica.		AM12	BM7 CM8
Así como todas as competencias básicas e transversais do título.		BM8	

Contidos	
Temas	Subtemas
1 - ESTRATEXIAS DE LANZAMENTO DO PROXECTO ARQUITECTÓNICO	1.1 - Linguaxe e contexto 1.2 - A cuestión do estilo 1.3 - A cuestión da tipoloxía 1.4 - A cuestión do espazo
2 - ANÁLISE, INTERPRETACIÓN E AVALIACIÓN DOS CONTEXTOS CONTEMPORÁNEOS	2.1 - O contexto urbano contemporáneo 2.2 - O contexto rural. Tradición, agresión, rexeneración 2.3 - Arquitecturas nos límites

3 - INNOVACIÓN E TECNOLOXÍAS AVANZADAS APLICADAS AO PROXECTO ARQUITECTÓNICO	3.1 - Novas tecnoloxías para o control ambiental 3.2 - Materiais avanzados. Revestimentos, illamentos, impermeabilizacións 3.3 - Solucións avanzadas para a sustentabilidade e a eficiencia enerxética dos edificios
4 - ARQUITECTURAS DE ESCALA COMPLEXA	4.1 - Proxectos para grandes infraestructuras 4.2 - O hábitat complexo 4.3 - Planificación a escala global 4.4 - Proxecto e Territorio

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A5 B6 C1 C3 C6	4	10	14
Análise de fontes documentais	B6 C6	0	15	15
Discusión dirixida	A6 A10 B4	10	0	10
Aprendizaxe colaborativa	B1 B2 B5	10	20	30
Obradoiro	A7 A8 A9 A12 B3 B7 B8 C4 C5 C7 C8	10	40	50
Sesión maxistral	B2 B6 C4	15	0	15
Traballos tutelados	A5 A6 A7 A8 A9 A10	12	24	36
Portafolios do alumno	B5 B7 C1 C3 C8	5	30	35
Atención personalizada		20	0	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativas, que partan dos coñecementos previos.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes, documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, revistas, planos históricos e actuais, textos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación de estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacíons complexas ou como sínteses.
Discusión dirixida	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, *informal e espontánea sobre un tema, áinda que poden estar *coordinados por un *moderador.

Aprendizaxe colaborativa	A aprendizaxe colaborativa xérase a partir da combinación dunha serie de principios como: a articulación, o conflito e o traballo en común. Baséase en chegar ao consenso a través da cooperación entre os membros do grupo. Outra premisa esencial desta aprendizaxe é a vontade de facer ou actividade directa de cada membro do grupo, o cal é fundamental porque a aprendizaxe colaborativa baséase na actividade de cada un dos membros. É, en primeira instancia, aprendizaxe activa que se desenvolve nunha colectividade non competitiva, na cal todos os membros do grupo colaboran na construcción do coñecemento e contribúen á aprendizaxe de todos.
Obradoiro	Obradoiro de arquitectura: Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes nos que se introducen coñecementos de diversas materias, siempre ó redor dun proxecto arquitectónico, no cal pódense combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc.) a través das que o alumnado desenrola tarefas prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado das materias implicadas.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A sesión maxistral é tamén coñecida como conferencia, método expositivo ou lección maxistral. Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "como facer as cousas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade da súa propia aprendizaxe.
Portafolios do alumno	O resultado final dos traballos realizados na materia plasmarase no portafolios persoal do alumno, físico e dixital, dispoñible físicamente en papel e accesible a través da ferramenta informática para a docencia Moodle. Avalíanse os resultados, pero a través dun proceso docente tutelado e guiado, onde o esforzo persoal e a evolución intelectual do alumno deberán aparecer reflectidos na documentación final.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	O alumno recibe atención personalizada concernente ao trabalho que está a desenvolver, a través dos profesores do grupo ao que fose asignado. No Taller terá a posibilidade de comentar e obter revisións críticas por parte dos profesores dos demais grupos e materias, para poder contrastar opinións e criterios e confrontalos cos propios.
Portafolios do alumno	O traballo do alumno será obxecto de revisións personalizadas, para observar a súa evolución e constatar a súa autoría.
Discusión dirixida	A docencia a alumnos de programas de mobilidade adaptarase a condicións pedagógicas e de traballos tutelados especiais, así como as probas e exames de avaliación.
Obradoiro	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación

Traballos tutelados	A5 A6 A7 A8 A9 A10	<p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe - tanto autónomo coma colaborativo - dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos, profesionais e competitivos). Está referida prioritariamente á aprendizaxe de "como facer as cousas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade da súa propia aprendizaxe.</p> <p>Se exige la asistencia al 80% de las sesiones interactivas La valoración de la práctica obligatoria del taller no se restringe a los contenidos, también, se constata la autoría de la misma</p>	50
Portafolios do alumno	B5 B7 C1 C3 C8	<p>O resultado final dos traballos realizados na materia plasmarase no portafolios persoal do alumno, físico e dixital, dispoñible físicamente en papel e accesible a través da ferramenta informática para a docencia Moodle.</p> <p>Avalíanse os resultados, pero a través dun proceso docente tutelado e guiado, onde o esforzo persoal e a evolución intelectual do alumno deberán aparecer reflectidos na documentación final.</p> <p>Se exige la asistencia al 80% de las sesiones interactivas La valoración de la práctica obligatoria del taller no se restringe a los contenidos, también, se constata la autoría de la misma</p>	50

Observacións avaliación

Os exercicios a realizar na asignatura provirán, principalmente de tres fontes: 1ª - Necesidades reais en contornos existentes dun alto grao de complexidade. Novas propostas ou recuperación-rehabilitación de edificios públicos, conxuntos residenciais, áreas de cidade ou territoriais, lugares en transformación, paisaxes vulnerables... condicións que esixen unha cuidadosa análise e síntese multifactorial. A proposta terá competencia como proxecto básico profesional. 2ª - Concursos de arquitectura. Convocados por administracións públicas ou organismos privados, nacionais ou internacionais. O alumnado, organizado en grupos, analizará a conveniencia e posibilidades de presentar propostas a estas convocatorias, baixo a tutela do profesorado. A incorporación dunha persoa a un equipo, no que asumirá un rol especializado, no que as condicionantes administrativas, de prazos e orzamentos son determinantes, situarán a persoa e ao seu equipo nun entorno real e competitivo, que lles permitirá conectar coa realidade profesional nun amplo espectro de actividade. 3ª - Propostas de intervención. O alumnado, organizado en equipos, poderá propoñer, ademais, intervencións sobre demandas e contornos reais, que aporten solucións a espazos e disfuncións urbanas detectadas nas análises das actividades iniciais do curso.

A avaliación terá en conta os resultados alcanzados na elaboración e posible tramitación das propostas.

Se exige la asistencia al 80% de las sesiones interactivas
La valoración de la práctica obligatoria del taller no se restringe a los contenidos, también, se constata la autoría de la misma

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - VVAA (2017). CTE - Código Técnico de la Edificación. Madrid: Ministerio de Fomento - Aldo Rossi (1992). La Arquitectura de la Ciudad. Barcelona: Gustavo Gili - Robert Venturi (1992). Complejidad y contradicción en arquitectura. Barcelona: Gustavo Gili - Eduardo Torroja Miret (2008). Razón y ser de los tipos estructurales. Madrid: CSIC - Peter Zumthor (2014). Pensar la arquitectura. Barcelona: Gustavo Gili - X. Monteys, P. Fuertes (2014). Casa collage. Barcelona: Gustavo Gili - Kenneth Frampton (1980). Historia crítica de la arquitectura moderna. Barcelona: Gustavo Gili - I. Abalos, J. Herreros (2000). Técnica y Arquitectura en la Ciudad Contemporánea. San Sebastián: Nerea - Sigfried Giedion (2009). Espacio, tiempo y arquitectura. Origen y desarrollo de una nueva tradición. Barcelona: Reverte - Rafael Moneo (2010). Rafael Moneo: Apuntes sobre 21 obras. Barcelona: Gustavo Gili - Enrique Walker (2010). Lo Ordinario. Barcelona: Gustavo Gili - VVAA (2017). Augas Quentes: Argumentos para lo urbano. A Coruña: Universidade da Coruña - Rainer Maria Rilke (2012). Cartas a un joven poeta. Madrid: Alianza Editorial
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Marc Augé (1996). El Viaje Imposible. El Turismo y sus Imágenes. Barcelona: Gedisa - Reyner Banham (1976). Megastructure. Urban Futures of the Recent Past. Londres: Harper & Row - Peter Cook (1970). Experimental Architecture. Londres: Studio Vista - Rem Koolhaas (1978). Delirious New York. A retroactive Manifesto for Manhattan. Nueva York: Oxford University Press - Henri Lefebvre (1973). De lo Rural a lo Urbano. Barcelona: Península - M. Mostafavi, G. Doherty (2014). Urbanismo ecológico. Barcelona: Gustavo Gili - Ian McHarg (1969). Design with Nature. Nueva York: Natural History Press - Alison & Peter Smithson (1967). Urban structuring. Londres: Studio Vista - Philip Jodidio (2004). Architecture Now. Colonia: Taschen - B. Tschumi, I. Cheng (2003). The state of architecture at the beginning of the 21st century. New York: The Monacelli Press / Columbia Books of Architecture - Patrice Goulet (1989). Temps sauvage et incertain. Paris: Les Editions du Demi-Cercle - Luigi Prestinenza (2008). New Directions in Contemporary Architecture: Evolutions and Revolutions in Building Design Since 1988. Chichester: John Wiley & Sons - Victor Olgyay (1998). Arquitectura y clima. Manual de diseño bioclimático para arquitectos y urbanistas. Barcelona: Gustavo Gili - Rudolf Arnheim (2001). La forma visual de la arquitectura. Barcelona: Gustavo Gili

Recomendacións

Materias que se recomienda cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Proxecto de Construcción/630519001

Proxecto de Estructuras/630519002

Crítica Arquitectónica/630519004

Instrumentos de Intervención Urbanística/630519006

Proxecto de Instalacións/630519003

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Mestrado/630519007

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

